

EKOLAK i EKOFISH MEAL u ishrani odlučene prasadi

Prof. dr Stanimir Kovčín, Poljoprivredni fakultet Novi Sad; Dušan Laništanin, dipl.inž., Mirjana Mačoš, dipl.inž.; Farma svinja Kozara, Banatsko Veliko Selo

Prihranjivanje i ishrana prasadi u prvim danima posle zalučenja bitno utiču na čitav dalji tok porasta i tova svinja. Zastoj i poremećaj u ovoj fazi dovodi do enormnog porasta troškova lečenja, ali i do negativnih posledica, koje se manifestuju tokom čitavog kasnijeg perioda razvoja. Povećana uginuća su takođe česta posledica ovakvog stanja. Ovaj problem se manifestuje u mnogo težem obliku ako na farmi ne postoje optimalni uslovi za odgoj odlučene prasadi, što je na mnogim našim farmama često slučaj. Struktura smeše koja se koristi za ishranu kao i kvalitet najvažnijih proteinskih hraniva ima presudan uticaj u ovoj fazi ishrane prasadi. Sojina sačma ili griz nisu hraniva koja u ovoj fazi mogu da budu jedini ili

najvažniji izvor proteina, posebno ako se odlučivanje vrši ranije i kada prasad nije naviknuta na konzumiranje dovoljne količine hrane. Kao alternativa u takvim uslovima se pominju kvalitetna ali i skupa hraniva animalnog porekla (sušena krvna plazma, riblje brašno, mleko u prahu i surutka) i proizvodi na bazi proteina soje. Iz grupe hraniva baziranih na proteinima soje, **firma Bankom je proizvela dva hraniva - Ekolak i Ekofish Meal**. **Ekolak** se koristi već nekoliko godina na mnogim farmama, a **Ekofish Meal** je nov proizvod čija proizvodnja i upotreba tek počinje.

Ekolak i Ekofish Meal su namenjeni prehranjivanju i ishrani mladih životinja. **Ekolak** je prirodna mlečna zamena za ishranu životinja u razvoju, obogaćena mlečnim šećerom, laktozom. Vrlo je ukusno i lako svarljivo hranivo proizvedeno od visokokvalitetnih sirovina. **Ekolak** je tako formulisan da zadovolji najviše nutritivne potrebe životinja u razvoju. **Ekofish Meal** je proizvod dobijen od termički obrađenog i delimično obezmašćenog sojinog brašna, izolata proteina soje, glutena, stočnog kvasca, kalciju karbinata, aminokiselina (lizin, metionin, treonin), vitamina E, enzima i antioksidanata.

Ogled na farmi svinja

U cilju provere efekta ovih hraniva u ishrani odlučene prasadi, izveden je ogled na farmi svinja u Banataskom Velikom Selu. U eksperiment su uključene četiri grupe od po 90 zalučene prasadi. Prasad je držana u istom segmentu odgajališta, pod istim uslovima, a jedina razlika je bila u sastavu korišćenih smeša, odnosno u dodatku **Ekolak-a i Ekofish Meal-a** u hranu.

Upotreba preparata **Ekolak i Ekofish Meal** u uslovima ovih ispitivanja je dovela do značajnog povećanja dnevnog prirasta odlučene prasadi i efikasnijeg iskorišćavanja hrane. U kontrolnoj grupi I prosečan dnevni prirast je iznosio 161 gr, a u grupi II gde je u hranu dodat **Ekolak** prirast je povećan na 182 gr. Uključivanje **Ekofish Meal-a** u grupu III je dovelo do daljeg povećanja dnevnog prirasta na 208 gr, dok je najveći prirast ostvaren u grupi IV u kojoj su u hranu uključena oba preparata. Ostvareni prirast u ovoj grupi je iznosio 216 gr.

U prvom periodu eksperimenta, **Ekofish Meal** je imao veći uticaj na dnevni prirast nego u kasnijem periodu ogleđa, dok je efekat **Ekolak**-a bio znatno veći u drugom periodu eksperimenta. Utrošak hrane za kilogram prirasta u kontrolnoj grupi I je bio vrlo visok i iznosio je 2,94 kg/kg prirasta. U grupi II sa dodatkom **Ekolak**-a konverzija je smanjena na 2,63 kg, a u grupi III u kojoj je bio uključen **Ekofish Meal** konverzija je smanjena na 2,33 kg. Najmanji utrošak hrane, koji je iznosio 2,23 kg, ostvarila je grupa IV, gde su uključena oba preparata.

Prosečna dnevna konzumacija hrane je bila praktično ista u svim grupama iako su prasadi hranjena po volji.

Veći dnevni prirast i efikasnije iskorišćavanje hrane u grupama sa **Ekolak**-om i **Ekofish Meal**-om doveli su i do značajnog smanjenja troškova ishrane.

Na osnovu dobijenih rezultata može se konstatovati da su ispitivani preparati dali vrlo visok stimulatívni efekat i sasvim sigurno će naći svoju primenu u ishrani odlučene prasadi.

Proizvodnja prasadi u eksperimentu

Grupa	I	II	III	IV
Ekofish Meal	✘	✘	✓	✓
Ekolak	✘	✓	✘	✓
Broj prasadi	90	90	90	90
Uginuće	1	-	1	-
Telesna masa, kg				
- na početku	8,17	8,34	9,18	8,88
- pri promeni hrane	9,63	9,82	11,11	11,16
- na kraju	12,83	13,63	15,21	15,13
Dnevni prirast, g/dan				
- predstarter	103 ^A	104 ^A	136 ^{Bc}	161 ^{Bd}
- starter	229 ^a	272	293 ^b	283 ^b
Prosečno	161 ^{Ac}	182	208 ^B	216 ^d
Konverzija hrane, kg/kg				
- predstarter	2,83	2,72	2,31	2,17
- starter	2,99	2,60	2,33	2,26
Prosečno	2,94	2,63	2,33	2,23
Konzumacija hrane, kg/dan				
- predstarter	0,291	0,283	0,314	0,349
- starter	0,685	0,707	0,683	0,640
Prosečno	0,473	0,479	0,485	0,482
Cena hrane, din/kg prirasta	60,45	58,85	52,04	53,70
Indeks	100,0	97,35	86,09	88,83

Vrednosti sa različitim velikim slovima visoko signifikantne; vrednosti sa različitim malim slovima su signifikantne.